

Pestprotocol OJBS de Triolier

Het doel van het pestprotocol:

- ✓ Alle kinderen hebben het recht zich in hun basisschoolperiode veilig te voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen op cognitief, emotioneel en sociaal niveau.
- ✓ Door afspraken en regels zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, in lastige of ongewenste situaties, elkaar aanspreken op de afspraken en de regels.
- ✓ Om te komen tot een structurele aanpak van pesten; dit is van belang voor alle betrokkenen binnen school. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer van pesten maar ook voor de pester en de andere leerlingen in de omgeving.

Het pestprotocol ligt in de personeelskamer ter inzage (in de map protocollen) en wordt bij de start van ieder schooljaar per groep aan de orde gesteld. In iedere groep worden regels en afspraken conform het pestprotocol opgesteld betreffende het gedrag en gedragsregels. Dit zijn de groepsafspraken waaraan iedereen zich moet houden en waarop men elkaar op een respectvolle manier mag aanspreken. Bij het overtreden van deze afspraken en regels zal de leerkracht passende maatregelen nemen en indien nodig het kind een straf opleggen. Bij het (meermaals) overtreden van deze regels worden de ouders op de hoogte gesteld.

Een pestprotocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

- ✓ Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
- ✓ De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
- ✓ Docenten en onderwijsondersteunend personeel zijn op de hoogte van de signalen van pesten en zij nemen duidelijk stelling tegen het pesten.
- ✓ De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
- ✓ De school ontplooit preventieve (les)activiteiten als o.a. Soemokaarten en Kanjertrainingen. Deze trainingen worden gegeven onder leiding van gecertificeerde leerkrachten.

Pesten op school: hoe gaan wij daarmee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien. Wij willen als school pesten serieus aanpakken.

Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als er sprake is van een leerling die regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. De leerling wordt slachtoffer gemaakt en is bij herhaling onderworpen aan de negatieve handelingen van een of meer medeleerlingen. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Pesten komt vooral in groepsverband voor, voornamelijk als de leden van de groep langere tijd bij elkaar (moeten) zijn. Pesten kan in de bovenbouw toenemen doordat de status in de groep op deze leeftijden steeds belangrijker wordt gevonden. Dat wil niet zeggen dat pesten onder jongere kinderen niet kan plaatsvinden.

Er kan een onderscheid worden gemaakt in de vorm van pesten:

- fysiek pesten
zoals schoppen, slaan, bijten, duwen, krabben, knijpen, spugen, haren trekken, laten struikelen, tegenhouden, klem zetten, opsluiten

- verbaal pesten
zoals schelden (over uiterlijk, lichamelijke kenmerken, kleding, persoonlijk gedrag of voorkeuren), gebruik van bijnamen, roddelen, belachelijk maken, uitlachen, beledigen, vernederen, dreigen, chanteren, intimideren, een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven, opjagen en achterna lopen
- materieel pesten
zoals spullen afpakken en/of verstoppen, spullen beschadigen, bedreigingen met het opeisen van spullen (afpersing)
- Relationeel / sociaal pesten:
pesten door iemand te negeren, buitensluiten, de rug naar iemand keren, anderen aanzetten om iemand buiten te sluiten, roddelen, uitlachen, manipuleren door soms aardig te doen en soms weer helemaal niet
- digitaal pesten, ook wel cyberpesten of digipesten genoemd.
Dit is het pesten via elektronische middelen zoals e-mail, mobiele telefoon en het internet.
Bijvoorbeeld schelden, bedreigen of roddelen via hyves / facebook, foto's of filmpjes verspreiden via whatsapp groepen, twitter of via youtube, anderen aanzetten om iemand te 'blocken', het hacken van wachtwoorden of dwingen wachtwoorden bekend te maken (van eigen wachtwoorden en een ander) en dergelijke.

Het signaleren van pesten

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel hebben, samen met de ouders en de leerlingen zelf, een taak bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

De leerkrachten hebben aandacht voor de groepssfeer en het functioneren van de individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden. Ouders hebben mede de verantwoordelijkheid om signalen van pesten bespreekbaar te maken op school.

De gepeste leerling:

Een algemeen geldende opvatting is dat de gepeste leerling 'anders' is en hierdoor een verhoogde kans heeft gepest te worden. Kinderen met een afwijkend uiterlijk, gedrag, gevoelens of interesses kunnen een gemakkelijk doelwit zijn voor een pester. Het is vaak *waarmee* een kind gepest wordt. Dit kan bijvoorbeeld ook te maken hebben met heel goed presteren op school of juist niet.

Niet alle kinderen met een afwijkend uiterlijk worden gepest. Hoe een kind met een lastige situatie omgaat, is heel bepalend. Kort gezegd, de weerbaarheid van een kind speelt een belangrijke rol.

Belangrijk in het signaleren van pesten is het besef dat een kind dat wordt gepest, er vaak niet over wil praten (thuis en op school).

Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte
- angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat het niet mag klikken
- bedreiging vanuit de pester of de groep

Mogelijke signalen van gepeste leerlingen zijn:

- afzonderen of het willen vermijden van met name in vrije situaties
- sociaal onhandig gedrag
- verslechtering van de resultaten op school
- niet meer naar school willen gaan
- thuis niet meer over school vertellen
- nooit of nauwelijks meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, het hebben van nachtmerries
- de verjaardag niet willen vieren
- niet buiten willen spelen
- niet alleen een boodschap durven doen
- niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- bepaalde kleren niet meer willen dragen
- thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven

Andere signalen van pesten kunnen zijn:

- Leerlingen die zich sterker manifesteren (brutaler, agressiever)
- Een leerling die regelmatig van de klas de schuld krijgt

Niemand is een slachtoffer, niemand is een pester. Er kan in groepsverband een bepaalde interactie ontstaan, waardoor een kind een bepaald gedrag kan vertonen. De rolverdeling staat ook niet vast. De rol van dader – slachtoffer kan wisselend van samenstelling zijn. Een slachtoffer kan dader zijn en een dader kan ook slachtoffer zijn (in bijvoorbeeld een andere samenstelling binnen de groep).

De pestende leerling(en):

Een kind kan gedrag vertonen dat als pesten wordt aangemerkt of ervaren. Pesten ontstaat in een groepsdynamiek in een bepaalde interactie tussen leerlingen.

Pestende leerlingen zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair. Ze kunnen stoer, leidend of onkwetsbaar gedrag vertonen. Ook komen pestende leerlingen voor die vroeger zelf gepest zijn. Zij gaan zelf het pestende gedrag vertonen om te vermijden zelf opnieuw slachtoffer te worden (bijvoorbeeld bij het wisselen van klas of school). Van binnen zijn pestende leerlingen vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesten gebeurt over het algemeen in een groepsverband. Een pestende leerling staat vaak niet alleen, anderen sluiten zich aan. Hiervoor zijn diverse redenen. Ze willen bij 'het groepje' horen. Andere leerlingen pesten mee want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Ook kunnen andere leerlingen zich ongevraagd in situaties aansluiten bij de leider, om te laten merken dat zij erbij horen.

Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om gepest te worden. Het slachtoffer laat volgens de dader(s) gedrag zien wat zijn gedrag rechtvaardigt.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een positieve houding ten opzichte van geweld hebben
- Een beperkt inlevingsvermogen hebben
- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een strijd om macht in de klas of buurt.

Het verschil tussen pesten en plagen

Plagen

Kinderen die elkaar plagen, kunnen elkaar wel aan. Nu eens plaagt de één, dan weer de ander. Een geplaagd kind kan terug plagen. Na een tijdje maken ze het samen weer goed. Je kunt elkaar ook plagen voor de gein. Tegen af en toe geplaagd worden, moet je kunnen. Je hebt zelfs leuke en vriendelijke plagerijtjes. Plagen geeft kinderen de gelegenheid om te oefenen met het aangeven van hun grenzen. Dit vind ik leuk en dit niet meer.

Pesten

Bij pesten is dat anders. Een belangrijk kenmerk van pesten is dat er een machtsverhouding ontstaat. Het ene kind heeft grotere spierballen, een grotere mond, meer invloed. Er is sprake van een winnaar en een verliezer. Pesten gebeurt niet zomaar een keertje. Een kind dat wordt gepest, is vaker het mikpunt.

Schoolregels en –afspraken op onze school

De belangrijkste afspraak over het pesten luidt:

Word je gepest, praat er thuis en op school over. Deel het met anderen.

Preventieve aanpak:

- Elke leerkracht bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels van de school Kanjer afspraken. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de leerkracht in zijn klas het pestprotocol.
- Er geldt een duidelijke stelregel op school: als jij hulp nodig hebt (bijvoorbeeld in een conflict) of je wordt gepest, dan schakel je de leerkracht in. Het inschakelen van de leerkracht zien wij als hulp vragen en hulp bieden. Dit is geen klikken.
- Wij vinden een positieve en veilige schoolomgeving van groot belang. Wij kunnen hier samen voor zorgen: de directeur, de leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, de conciërge, de overblijfouders EN de leerlingen. Wij vragen dan ook aan iedereen die op school rondloopt om hier mede verantwoordelijkheid voor te dragen. Wordt pesten of agressief gedrag gezien, wordt dit gemeld bij de leerkracht.
- Naast de algemene schoolregels worden er klassenregels opgesteld, die door de leerkracht aan het begin van het schooljaar met de kinderen worden opgesteld. Als in de loop van het jaar zich situaties voordoen, kunnen deze klassenregels daarop worden aangepast of aangevuld.
- Op school werken we met de Kanjertraining en met de Soemokaarten in de groepen 1 tot en met 8.. De "Kanjertaal", de manier van elkaar aanspreken passend bij de Kanjertraining, wordt op de hele school gebruikt.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, aanpak van ruzies, enz. komen regelmatig in de Kanjerkring aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen zoals kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en dergelijke.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden is de "Stopmethode". De "houd daarmee op" – methode wordt in alle groepen gebruikt. Wanneer een leerling zich schuldig maakt aan pestgedrag zal dat met zijn/ haar ouders besproken worden.
- Wij werken vanuit vertrouwen en vinden het belangrijk de kinderen positief te benaderen. Wij werken liever met complimenten dan met straf.

- Het voorbeeld van de leerkrachten en thuis van de ouders (1) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar worden uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Wij volgen de leerlingen in hun ontwikkeling door twee keer per jaar het sociogram in te vullen. Dit gebeurt voor de groepen 3 t/m 8. De afspraken hierover staan vastgelegd in het toets rooster. De resultaten van het sociogram worden geanalyseerd door de groepsleerkracht en besproken met de IB'er. Uitslagen worden verwerkt in groepsplannen of individuele handelingsplannen.
- Bij het oplossen van conflicten gaan we uit van "win-win" oplossingen. Deze vorm van werken geeft aan dat we allemaal verschillend (mogen) zijn. Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij kinderen de kans geven zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt een neutrale, leidende positie in. De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van alle betrokkenen. Als de oplossing voor beiden goed is, spreken we van een "win-win" situatie. Bij conflicten houden we rekening met conflictbeleving door jongens en meisjes, ook de aanpak verschilt.

Binnen onze school hanteren wij de regels die horen bij de Kanjertraining:

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. Niemand lacht uit
4. Niemand speelt de baas
5. Niemand is zielig

Deze afspraken gelden op school en daarbuiten.

Het ene jaar wordt gewerkt met de Kanjertraining en het andere met de SOEMO-kaarten (sociaal- emotionele ontwikkeling).

(1) Met ouders bedoelen we: ouder(s)/verzorger(s)

Aanpak van ruzies en pestgedrag tussen leerlingen

Stap 1:

Als de leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij er eerst zelf (en samen) uit te komen. Zij kunnen hiervoor de methode 'Stop, houd ermee op' gebruiken, waarbij het belangrijk is om het gedrag dat niet als leuk ervaren wordt, te benoemen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (of het gevoel heeft dat het pesten doorgaat) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen of wordt andere hulp ingeroepen. De leerkracht gaat hier meteen op in of maakt een afspraak met de leerlingen om er in een later stadium op terug te komen (bijvoorbeeld in de pauze of na schooltijd). Het probleem wordt serieus genomen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de leerlingen bij elkaar voor een gesprek. Bedoeling is om samen met de leerlingen uit te zoeken wat er precies gebeurd is (jongens) en er is aandacht voor veiligheid en relaties (meisjes). Er wordt met de leerlingen overlegd over mogelijke oplossingen om de ruzie of pesterijen op te lossen ("win-win" methode). Er worden (nieuwe) afspraken gemaakt met de leerlingen.

Stap 4:

De leerkracht volgt het nakomen van de afspraken actief door na 2 dagen, na een week en na een maand een vervolgesprek te voeren met de betrokken leerlingen. Dit gesprek kan heel kort zijn, bijvoorbeeld 2 minuten als het goed loopt. Zijn er nieuwe situaties, kunnen deze direct worden aangepakt. Ouders worden geïnformeerd.

Stap 5:

Bij herhaaldelijk ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling in. De leerling wordt geconfronteerd met zijn gedrag en de gevolgen hiervan. De leerkracht gaat in gesprek met de leerlingen om de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen. De leerkracht gaat in gesprek met als doel het inlevingsvermogen van de leerling te vergroten en te achterhalen wat de leerling of de groep nodig heeft om het pesten te stoppen.

De ouders van de betreffende leerlingen worden op de hoogte gebracht van de ruzie of het pestgedrag. Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De school kan adviezen geven aan ouders en kan zo nodig naar deskundige hulpverleners verwijzen of inschakelen.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerd te voelen. Weerbaarheid is daarbij een belangrijk onderdeel. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

In deze stap kan gestart worden met lichte corrigerende maatregelen, die afhankelijk zijn van de situatie. Dit kan bijvoorbeeld zijn: het maken van een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de situatie en zijn/haar rol in het pestprobleem, het maken van een opstel over pesten. Ook kan de leerkracht een leerling in de pauzes binnen aan het werk zetten of na school langer laten blijven.

Stap 6:

De leerkracht bespreekt het onderwerp pesten in de klas. Er wordt niet inhoudelijk op de situatie van de leerlingen ingegaan. Er kan gebruik worden gemaakt van actuele berichten, een filmpje of een onderdeel van de kanjertraining.

Stap 7:

Vanaf deze stap worden sancties ingezet, in verschillende fasen (afhankelijk van de situatie)

Fase 1: Licht corrigerende maatregel

- De toedracht van het voorval, met namen van de pester, gepeste en eventuele meelopers worden op de volgorde genoteerd
- Er is overleg met de ouders van de betreffende leerlingen.

Fase 2:

- Een leerling kan voor een korte tijd in een andere groep geplaatst worden.
- De leerling moet één of meerdere pauzes binnen blijven.
- De leerling moet nablijven tot de andere leerlingen vertrokken zijn.
- Er vindt een gesprek plaats met de ouders en kind en dit gesprek wordt vastgelegd op papier. Een evaluatie van dit gesprek vindt later plaats.
- De leerkracht gaat een pedagogisch gesprek met de leerling(en) aan. Er worden afspraken gemaakt over gedragsveranderingen. Deze worden vastgelegd zodat ze bij een volgend gesprek kunnen worden teruggepakt.

Fase 3:

- Als uit de evaluatie blijkt dat de situatie niet of onvoldoende veranderd is, wordt aan de ouders nadrukkelijk de medewerking gevraagd om het probleem mee op te lossen.

- Bij dit oudergesprek zal naast de leerkracht ook de interne begeleider, bouwcoördinator en/of directie bij het gesprek aanwezig zijn.
- Een advies voor het inschakelen van hulp voor het betreffende kind kan hier onderdeel van uitmaken.
- Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp door de school worden ingeschakeld, bijvoorbeeld de contactpersoon bij het Centrum Jeugd en Gezin en/of de schoolarts, bovenschools zorgcoördinator. Ook kan specifieke deskundige hulp worden ingeschakeld.
- De interne begeleider en de directie blijven in deze fase betrokken en zij coördineren.

Fase 5:

- De directie coördineert en initieert.
- De directie behoudt zich het recht voor een leerling tijdelijk te schorsen uit de groep (na overleg met de bovenschoolse directeur).
- De directie behoudt zich het recht voor een leerling tijdelijk te schorsen van school. In deze periode is er intensief contact met de ouders van de betreffende leerling na overleg met de bovenschoolse directeur.
- Afhankelijk van de situatie kan de directie besluiten tot het (tijdelijk) plaatsen van de leerling op een andere school (zie ook School Ondersteuningsprofiel).

Nb. Vanaf fase 4 wordt de bovenschoolse zorgcoördinator/ directeur op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Bovenstaande stappen dienen als uitgangspunt bij het handelen in het geval van ruzie of pesten. Geen enkele situatie is hetzelfde. Bij de aanpak dient rekening gehouden te worden met de gevoelens van de gepeste leerling. Soms kan een leerkracht een leerling helpen door de leerling zelf met oplossingen te laten komen en deze leerling ‘achter de schermen’ te motiveren om anders op een situatie te reageren. Op deze manier is het voor leerlingen minder bedreigend om een melding te maken van pesten. Leerlingen zijn bang of worden bedreigd dat ze er niet meer bij horen, als ze melding doen. Het is belangrijk om met de gepeste leerling in gesprek te gaan en daar waar nodig, de leerling mede de regie te laten bepalen (in de begin fase van ruzie of pesten).

De begeleiding

De begeleiding krijgt op onze school vorm via:

- begeleiding van de gepeste leerling
- begeleiding van de pester
- begeleiding van de andere kinderen van de groep.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is vaak een reactie die de pester wil uitlokken. Geprobeerd word de gepeste leerling in te laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. (Kanjerttraining)
- Zoeken en oefenen van een andere reactie. Bijvoorbeeld je niet afzonderen (Kanjerttraining). De gepeste leerling in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing de gepeste leerling zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich zelf anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- De leerling niet “over-beschermen”. Hiermee wordt de leerling juist in een uitzonderingspositie geplaatst waardoor het pesten zelfs kan toenemen.
- In overleg met de IB'er hulp inschakelen: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, huisarts, schoolmaatschappelijk werk.

Begeleiding van de pester:

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten. Er wordt met de pester in gesprek gegaan om de achterliggende oorzaak boven tafel te krijgen.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste. Er wordt met de pester gekeken naar het effect van zijn of haar gedrag.
- Je stelt met elkaar vast hoe de situatie is ontstaan, wat er is gebeurd en wat er kan veranderen. De nadruk ligt op het oplossingsgericht werken.
- Afspraken maken met de de pester over hoe hij/zij het gedrag wil en zal veranderen.
- Wederzijds begrip voor de sterke (leuke) kanten die de gepeste leerling heeft.
- Straffen als de pester pest, belonen als de pester zich aan de afspraken en regels houdt. Het is belangrijk dat de pester weet dat pesten niet geaccepteerd wordt. De leerkracht bespreekt de stappen die volgen als het pesten niet stopt.
- De leerling leren om te gaan met het gevoel van kwaadheid door niet gelijk te reageren maar eerst na te denken en als het nodig is van de situatie weg te lopen.
of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen.
- Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten? (Bijvoorbeeld: problematische thuissituatie, buiten gesloten voelen, jaloezie, verveling, de baas willen zijn (macht), voortdurende competitie aangaan, in een niet passende rol worden gedrukt.)
- In overleg met de IB'er hulp inschakelen: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, huisarts, schoolmaatschappelijk werk.

Begeleiding van de andere kinderen in de groep:

- Herhalen van school- en groepsregels en – afspraken.
- Benadrukken dat kinderen verschillend mogen zijn.
- De kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- De kinderen stimuleren om voor zichzelf op te komen.
- De kinderen stimuleren om voor een ander op te komen.
- Samen spelen en samen werken (coöperatief leren) met het gepeste kind stimuleren. Als kinderen elkaar beter kennen, neemt pesten af. Van te voren samen afspraken maken door bijvoorbeeld voor de pauze een “buiten speelplan” te maken: “Wie speelt met wie, wat en waar?”
- De kinderen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag (meelopers/zwijger gedrag laten zien).

| Vastgesteld op de studiedag 2 september schooljaar 2013-2014.

Bijlage

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan